

MIQUEL MUSTERA I GUÀRDIA

Miquel Mustera i Guàrdia, pagès d'ofici, bon caçador i responsable del vedat de caça de Verges, regidor de l'Ajuntament, encarregat del rec de l'Estany, president del CF Verges i memorable Caifàs de la Processó...; això sí, retirat de tot ara que ha passat els setanta-cinc anys. Aquesta podria ser la presentació del protagonista de la nostra conversa, però totes aquestes etiquetes queden petites davant la de conversador afable i polemista impenitent. Viu als afores de la nostra vila, «al barri de Catalunya», ironitza, perquè diu que paguen igual que els altres però reben menys que ningú. Des que es va casar, dormia a Girona i treballava a Verges –set cotxes, diu que ha cremat durant aquesta etapa–; ara, però, ja jubilat, s'ha emportat la dona cap a casa i, segons paraules seves, «els de Verges no estem enlloc tan bé com a Verges».

Tothom sap que en Miquel no té pèls a la llengua i que diu les coses pel seu nom, de vegades fins i tot es recrea en els estirabots que profereix o en les paraules que difícilment es podran arribar a publicar. Per això volem demanar disculpes a ell mateix per si troba que alguna de les seves afirmacions surt descafeïnada, alhora que també demanarem comprensió als lectors de pell més fina. No és fàcil, la nostra tasca, però ens lliguem la manta al cap i endavant les atxes.

Li demanem, d'entrada, que ens parli dels seus primers records, i ens diu:

Vaig néixer a can Gavella i vivíem a la casa de can Saló, on avui hi ha la planxisteria, que era de la família. Quan encara era molt petit –tot just tenia set anys–, la mare va quedar vídua i amb dos fills al seu càrrec. En aquell temps no es gastaven gaires sentimentalismes i, ja sense el pare, vam haver d'anar-nos-en de casa per a buscar-nos la vida a un altre cantó. Primer vam anar a una casa que hi havia on avui hi ha l'Alberana, al costat mateix de cal senyor Llach. La gent que no

ho sap s'estranya que ens saludem tan efusivament amb en Josep Maria o en Lluís, però tot ve de la relació de veïnatge; es pot dir que els vaig veure créixer cada dia de la seva infantesa. Finalment ens vam traslladar a cal Granaire, al costat de can Gelà, on vaig viure fins que em vaig casar. A poc a poc, ja amb la meua dona, vam anar construint-nos aquesta casa on vivim ara, des que ens hem jubilat.

Ell mateix mena la conversa cap a un dels temes que més han marcat el seu tarannà: la visió política i l'ideal democràtic que ha guiat tota la seva vida.

A catorze anys vaig ser president del futbol dels petits, això sí, per votació popular. De fet, en tots els anys que he viscut, incloent-hi els del llarg període del franquisme, no he estat res que no m'hagi vingut per votació popular. En Jaume Bou va muntar l'equip de futbol, però me'n van escollir president a mi. Va ser, però, una presidència efímera, perquè ell era més gran i a la primera desavinença em va fotre al carrer. A mi no m'espantava gens anar al davant de cap projecte, perquè a casa, a catorze anys, ja portava les terres i tenia jornalers que havia de manar i pagar. Es pot dir que vam anar prosperant i fent-nos grans des de la misèria i a base de

misèria, poc o molt com tothom en aquells primers anys de la postguerra.

Però, malgrat que la realitat que explica és molt dura, no deixa pas per això d'explicar-nos detalls i anècdotes que ara són divertides, tot i que algun mal moment li van fer passar.

Durant el franquisme, no hi havia gaires petits delinqüents, perquè quan la Guàrdia Civil n'arreglava algun l'adobava fort perquè li servís d'escarment. Per això quan un dia em van fer presentar al *cuartelillo* no me les vaig pas veure totes. Resulta que un dia, havent dinat, al *Centro*, amb tot de gent fent el cafè, per televisió feien el *Telediario*. Al final d'una notícia d'un acte de les *Cortes españolas*, un d'aquells presentadors tan addictes al règim va dir alguna cosa així: «*El generalísimo de todos los ejércitos por la gracia de Dios ha recibido aplausos durante tres minutos.*» Llavors per la tele passaven tot sovint una propaganda de rellotges que deia

«*la hora exacta con un reloj Duward*», i a mi no se'm va acudir res més que fotre conya i, després de la frase del presentador, jo que dic, per riure allò de *hora exacta con un reloj Duward*. Doncs resulta que entre els que eren per allà hi devia haver una animeta caritativa i li va faltar temps per a anar a xerrar-ho al *cuartel*. I dintre de tot vaig tenir sort que no em van tocar; amb una advertència en van tenir prou i no va passar d'aquí.

Parlem de cacera, de la Proceso i també de la dictadura i de la democràcia; immediatament ell ens rectifica i, amb posat de qui s'ha rumiat bé les coses, ens diu:

Aquí, de democràcia, no n'hi ha, perquè democràcia vol dir que es fa el que vol el poble, i, mentre hi hagi una instància on uns pocs «senyors» puguin carregar-se sense ni tan sols tremolar una decisió que hagi pres el poble en referèndum, no es pot dir que estiguem en un règim democràtic.

No cal dir que en Miquel es refereix al tema de l'Estatut de Catalunya, quan falten poques setmanes per a una previsible retallada que tots ens temem que hi farà el Tribunal Constitucional. Mirem, però, d'encaminar la tertúlia cap a la gestió municipal, ja que en Mustera va ser regidor de l'Ajuntament i coneix bé les interioritats de la política local; ara bé, el que més ens sorprèn és una reflexió molt meditada i madura que gira tot el sistema com si fos un mitjó.

Als pobles petits no s'hauria de votar per partits, perquè es pot dir que no hi ha diferències ideològiques entre uns i altres. Hi ha, però, una diferència molt substancial entre les idees de la gent que va néixer abans de 1955 i la que va néixer després. Els qui vam néixer abans d'aquesta data, que potser més que exacta és simbòlica i defineix la rentada de cara del règim franquista i la benedicció de les democràcies occidentals al *generalísimo*, vam passar la misèria de la postguerra i som una gent més pràctica. Els qui van néixer després han viscut ja èpoques més dolces i de més benestar i ja pensen molt diferent. Per exemple, ara l'Ajuntament fa coses com pelar les vores dels camins i no s'atura a mirar els clots que hi ha; les herbes tornaran a créixer en poc temps i els diners i els esforços hauran estat

IT Specialists

www.corretge.cat

Banyoles

Verges

Passeig de la Indústria, 78 972 780 928

Serveis Informàtics

corretgé.com SLU

Programació a mida en entorns
AS/400, Linux i Windows.

Estratègies corporatives a InterNet:
correu, web, agenda, posicionament

Venda d'equips informàtics,
programari i consumibles.

en va; la gent pràctica deixaria les herbes i arreglaria els clots. Hi ha una expressió que defineix molt bé aquesta manera d'encarar les coses, que és *fer bonic*, tot es fa per fer bonic i no es té mai en compte la comoditat, el sentit pràctic de les coses. En podríem veure molts exemples més, tan o més clars que el que he explicat, com la plaça de l'Onze de Setembre i el carrer de Francesc Cambó, que deuen haver costat una fortuna tal com s'han fet, i mentrestant la resta de carrers de la vila fan pena de veure que no tenen ni una miserable enquitranada per a tancar els pedaços.

Crec que els grans només podem veure representada la nostra manera de pensar per altra gent gran, i segurament els joves només se sentiran a gust si manen altres joves. El tall generacional és molt profund, i als pobles petits com el nostre està per damunt d'ideologies.

Jo vaig ser de l'Ajuntament, concretament regidor de *Ponts i Camins*, i sempre em vaig regir per aquest sentit pràctic i de comoditat per a la gent; ara, en canvi, hi ha temes que són responsabilitat de l'Ajuntament, com per exemple el rec de l'Estany, i que estan deixats de la mà de Déu. Ja fa temps, molt temps, que els regs de la primera botada no es poden fer perquè està feta malbé, i els pagesos que volen regar ho han de fer des de la segona botada, que no és pas igual. S'ha arreglat això? No. En canvi, sí que es fan moltes coses que tenen molt més poc rendiment, tenint en compte els esforços i recursos que s'hi dediquen.

En Miquel és tan apassionat en les seves explicacions, que necessitariem deu revistes per a posar-hi tot el que va deixant anar, i a fe que sap greu de no

tenir més espai per a esplaiar-nos sobre tants temes els que ha tocat i de fer-vos participar de més anècdotes i vivències que són d'allò més sucoses. Però ell sempre està disposat a parlar del que sigui i amb qui sigui, és a dir, que al cafè, a la llar de jubilats, pels camins que envolten el poble, o a casa seva mateix, sempre està a punt per a fer-la petar una estona. Nosaltres, des de País Petit, li donem les gràcies i li prenem la paraula perquè ens serveixi de guia per a futurs reportatges de la revista, ja que poques persones poden presumir de conèixer tan bé Verges en el seu aspecte físic i humà com en Miquel.

QUICO FERRER
JORDI ROCA I ROVIRA
JOSEP COTS

Escola de Conducció

Tel. 972 78 01 21 VERGES

MAPFRE

Plaça Onze de Setembre, 10
Tel. 972 78 08 08 - Fax 972 78 05 42
17142 VERGES

electrotècnic

Albert

TV - VIDEO - HIFI - ANTENES - SATÈL·LIT

C/ del Progrés, 13
17142 VERGES (Baix Empordà)

Tel. i Fax 972 78 02 40
mòbil 607 42 10 80